

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

- © Харківський національний медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В., Фоміна Л. В. та ін., 2025.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 1. ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Абашнік В. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ В НІМЕЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ СЬОГОДНІ.....	12
Абу Мехада Л., Скорбач Т. В. РОЛЬ ОСВІТИ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ	13
Арутюнова С. К., Фоміна Л. В. ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ	14
Бакаленко І. М., Кравченко Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ОНЛАЙН-ЗАНЯТЬ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	15
Бєлаш М. С., Павловська А. І., Скорбач Т. В. ЗМІНИ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	17
Бондарєва І. Є., Калініченко О. В. АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ	18
Буякова А. Ю., Максимова К. Д., Скорбач Т. В. ПСИХОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНІ НАВЧАННЯ	20
Ван Сінь ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	21
Ван Чжо СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В ПЕДАГОГІЧНИХ ВИМІРАХ.....	22
Васецька Л. І. ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ КОМПЕТЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ	23
Гейченко К. І. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА-МОВНИКА ПІД ЧАС ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	24

Гіпотеза. Погіршення ментального здоров'я під час війни спричинено відсутністю почуття безпеки. Через постійні обстріли з'являється тривога, що не зменшується протягом тривалого часу. Це призводить до тривожних розладів, нав'язливих думок, безсоння та хронічного стресу, що тільки погіршує ситуацію.

Результати дослідження. За результатами дослідження всі досліджувані мають підвищений рівень депресії, тривоги та стресу. 75 % опитуваних мають високий або найвищий рівень депресії. В усіх досліджуваних високий або найвищий рівень тривоги та стрес перебуває в межах норми або підвищений.

Висновок. Аналіз дослідження підтвердив гіпотезу про значне погіршення ментального здоров'я під час війни. Це зумовлено відсутністю безпеки, постійними стресовими факторами, які призводять до розвитку депресивних станів та хронічного стресу. Отримані результати свідчать про негайну необхідність надання масштабної психологічної допомоги населенню.

АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ

Бондарєва І. Є., Калініченко О. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Сьогодні питання надання ефективної психологічної допомоги в Україні особливо актуальне через кількість військових та громадян, що постраждали від військової агресії. Тому дуже важливо знайти доступний терапевтичний метод, щоб допомогти якомога більшій кількості людей.

Арт-терапія – «лікування мистецтвом», один з методів психотерапевтичної допомоги, що коригує емоційний стан пацієнта без оцінки наявних творчих здібностей. Такий терапевтичний метод має багато різновидів, кожен з яких заснований на окремому напрямку в мистецтві: малювання, танці, музика, писання, ліпка тощо.

Терапія малюванням (ізотерапія). За допомогою малюнків спеціалісти можуть визначити емоційний та психологічний стан свого пацієнта. Сам процес малювання сприяє відволіканню від нав'язливих думок різного характеру. Цей метод чудово підходить для роботи з дітьми та дорослими. Ізотерапія може бути груповою та індивідуальною.

Під час проведення ізотерапії також важливо звернути увагу на кольори, що використовує пацієнт у своїх малюнках, адже кожний колір викликає в людини окрему асоціацію.

До підвиду ізотерапії також можна віднести *пісочну терапію*. Вона унікальна тим, що пісок, який використовують для таких цілей, досить приємний на дотик. Це допомагає більше розслабитися та отримувати задоволення від процесу малювання.

Танцювально-рухова терапія. Напрямок, що сприяє покращенню не лише емоційного стану, а й фізичного. Така терапія розвиває пізнання власного тіла та створює позитивний образ, допомагає навчитися виражати свої думки та емоції за допомогою невербальних засобів спілкування.

На відміну від професійних занять танцями, танцювально-рухова терапія не передбачає вивчення окремих рухів. Натомість людина рухається більш імпровізовано. Кожен рух має свої характерні риси (швидкість, напрямок, чіткість), зумовлені почуттями та станом пацієнта. На це фахівці також звертають увагу.

Музикотерапія. Загалом така форма терапії передбачає прослуховування або створення музики. У деяких випадках це допомагає полегшити фізичний біль і навіть прискорити процес лікування та реабілітації. Проводити сеанси з музикотерапії можна у групі й індивідуально.

Як зазначають вчені, кожен орган функціонує у своєму ритмі, який може збігатися з ритмом деяких музичних творів. Також має значення тембр музичного інструмента. Наприклад, гра на барабані та арфі мають позитивний вплив на ритм серцебиття. Щодо психологічного впливу, скрипка допомагає гравцю чи слухачу краще пізнати себе та розвинути емпатію.

Багато людей сьогодні слухають музику різних жанрів, безпосередньо, для того, щоб відволіктися від неприємних думок. Потрібний жанр для таких цілей визначається індивідуально, проте у лікувальних цілях краще прослуховувати класичну музику (наприклад, твори Шопена, Лисенка, Скорика).

Бібліотерапія. Цей метод передбачає як читання й аналіз уже написаних творів, так і створення власних. Але, на жаль, теоретична база з цієї теми сьогодні не дуже велика.

Аналіз твору допомагає розвинути навички творчого мислення, адже зміст одного тексту можна трактувати по-різному. Саме ж читання викликає в читача емоції та переживання, допомагає позбутися негативних думок. Матеріал для професійної роботи за цією методикою мають добирати фахівці.

Власноручно написаний текст дає можливість виплеснути накопичені почуття та подолати певні переживання, образи та гнів.

Драматерапія. Даний напрям розвиває комунікативні навички людини. Це стосується не лише вміння правильної постановки мовлення, але й невербальної комунікації (жести, міміка, постава). Такий підвид арт-терапії допомагає пацієнтам краще зрозуміти своє «Я» та впоратись із внутрішніми конфліктами. Інсценувати різні ситуації та ролі відповідно до рекомендацій та під наглядом спеціалістів можна як у групі, так й індивідуально.

Терапія пластиліном. У першу чергу процес ліплення сприяє розвитку дрібної моторики. Такий підхід також допомагає зняти стрес, покращити концентрацію та увагу. За допомогою глини чи пластиліну можна створювати різноманітні об'єкти та картини. Такий терапевтичний метод можна використовувати для розвитку асоціативного мислення. Тоді вироби мають більш символічний і глибокий сенс, який надалі можна проаналізувати.

На сьогодні арт-терапія є досить популярним, а головне дієвим та доступним методом коригування психоемоційного стану пацієнтів. Проводити сеанси арт-терапії мають право лише кваліфіковані спеціалісти, які розуміються на аспектах обраного напрямку. Терапія творчістю підходить людям будь-якого віку незалежно від наявності творчих здібностей і може бути адаптована до індивідуальних потреб кожного. Наявність багатьох видів арт-терапії надає можливість обрати найбільш цікавий для пацієнта та водночас ефективний психотерапевтичний метод лікування.

ПСИХОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНІ НАВЧАННЯ

Буякова А. Ю., Максимова К. Д., Скорбач Т. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Вступ. Психологія навчання є однією з провідних галузей психології, яка вивчає процеси засвоєння знань та формування вмій у студентів. Це вивчення взаємодії між здобувачами освіти, викладачами та навчальними матеріалами, а також психологічними аспектами, що впливають на ефективність освітнього процесу. Педагогічні методи, у свою чергу, використовуються для забезпечення оптимальних умов для цього процесу. Психологічна основа виховної методики визначає ефективність педагогічного впливу та сприяє розвитку когнітивних та емоційних аспектів особистості здобувачів вищої освіти.

Мета дослідження: дослідити психологічні особливості навчального процесу здобувачів освіти та визначити ефективні педагогічні методи, що сприяють підвищенню мотивації, покращенню пізнавальних здібностей та розвитку критичного мислення.

Матеріали та методи: у ході дослідження був проведений аналіз наукових статей, монографій з педагогічної психології, а також емпіричних даних, отриманих шляхом спостережень та анкетування здобувачів вищої освіти та викладачів.

Виклад основного матеріалу. Психологія навчання зосереджена на вивченні того, як студенти здобувають знання, як відбуваються процеси запам'ятовування, розуміння та застосування отриманої інформації. Психологи стверджують, що успішність навчання безпосередньо залежить від індивідуальних особливостей студентів, їхнього емоційного стану, мотивації та рівня стресу. Важливим аспектом психології навчання є роль когнітивних процесів, таких як увага, пам'ять і мислення. Зокрема, активна увага допомагає зосередитися на основних моментах навчання, а використання ефективних стратегій запам'ятовування полегшують засвоєння інформації.

У сучасному освітньому процесі взаємодія між викладачем і здобувачем вищої освіти набуває важливого значення. Ефективність